

Věstník MZd ČR, částka 5/2008

ZPRÁVY A SDĚLENÍ

1.

VZDĚLÁVACÍ PROGRAM V OBORU VŠEOBECNÉ PRAKTICKÉ LÉKAŘSTVÍ
--

VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO SPECIALIZAČNÍ VZDĚLÁVÁNÍ LÉKAŘŮ

ZN: 21239/2008

REF: Mgr. Kateřina Pávková, tel: 22497 linka 2866

Podle zákona [č. 95/2004 Sb.](#), o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, zveřejňuje Ministerstvo zdravotnictví k zajištění specializačního vzdělávání lékařů vzdělávací program Všeobecné praktické lékařství, jehož účinnost nabyla právní moci dnem 16.7.2008 a jehož úplné znění nahrazuje původní znění vydané ve Věstníku MZ ČR 2007, částka 5, červen 2007.

Obsah:

1 Cíl specializačního vzdělávání**2 Minimální požadavky na specializační vzdělávání****2.1** Vlastní specializovaný výcvik**2.2** Vlastní specializovaný výcvik zkrácený – 15 měsíců**2.3** Vlastní specializovaný výcvik zkrácený – 18 měsíců**3 Rozsah požadovaných teoretických znalostí a praktických dovedností****4 Všeobecné požadavky****5 Hodnocení specializačního vzdělávání****6 Charakteristika činností, pro které absolvent specializačního vzdělávání získal způsobilost****7 Charakteristika akreditovaného pracoviště (AP) pro všeobecné praktické lékařství****7.1** Vysvětlivky – požadavky na pracoviště**7.2** Programy povinných vzdělávacích aktivit a personální a technické vybavení pro jejich realizaci**1 Cíl specializačního vzdělávání**

Cílem specializační přípravy je vychovat vzdělaného, samostatně pracujícího praktického lékaře pro dospělé, schopného postavit se každému pacientem předloženému problému a to nejen v oblasti prevence, diagnostiky a terapie, ale také v problematice psychosociální a kontinuální péče, která je specifickým rysem oboru a určuje jeho svébytnost.

2 Minimální požadavky na specializační vzdělávání

Podmínkou pro přijetí do specializačního vzdělávání v oboru praktický lékař pro dospělé je získání odborné způsobilosti k výkonu povolání lékaře ukončením nejméně šestiletého prezenčního studia, které obsahuje teoretickou a praktickou výuku v akreditovaném magisterském studijním programu všeobecné lékařství na lékařské fakultě.

Specializační vzdělávání se uskutečňuje při výkonu lékařského povolání formou celodenní průpravy v rozsahu odpovídajícím stanovené týdenní pracovní době podle ustanovení §83 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.

Specializační vzdělávání může probíhat jako rozvolněná příprava, to je při nižším rozsahu, než je stanovená týdenní pracovní doba. V tomto případě celková délka, úroveň a kvalita nesmí být nižší než v případě celodenní průpravy.

Podmínkou pro získání specializace v oboru všeobecné praktické lékařství je zařazení do tohoto oboru a absolvování praxe (pořadí stáží může být v libovolném pořadí) v minimální délce 4 let, z toho

2.1 Vlastní specializovaný výcvik

Část I.

a) povinná praxe v oboru

Akreditované pracoviště	Počet měsíců
ordinace všeobecného praktického lékaře 1) , 2)	18
ordinace praktického lékaře pro děti a dorost 3) , 4)	2
dermatovenerologie 5) , 6) , oftalmologie 7) , 8) , otorinolaryngologie 9) , 10) , hygiena obecná a komunální 11) , 12) , hygiena a epidemiologie 13) , 14)	2
doplňková praxe	2

Praxe v ordinaci akreditovaného praktického lékaře-školitele je základní částí přípravy, umožňující školenci pochopit filozofii oboru a poznat jeho praktické požadavky v ostatních medicínských oborech, které do praktického lékařství zasahují.

Část II.

b) povinná praxe v ostatních oborech

Akreditované pracoviště	Počet měsíců
lůžkové interní oddělení nemocnice s neselektovaným příjmem pacientů 15) , 16)	12

chirurgie 17), 18), urologie 19), 20), ortopedie 21) , 22), včetně pouřazové rehabilitace	5
anesteziologie a resuscitace (lůžková oddělení) 23), 24) a výjezdová služba do terénu 25), 26)	1
psychiatrie 27), 28)	1
neurologie 29), 30)	1
dětské lékařství 31), 32)	2
gynekologie a porodnictví 33), 34)	2

Po ukončení praxe na lůžkovém interním oddělení musí být lékař, po celou dobu přípravy, v pravidelném kontaktu (nejméně 1x měsíčně) se svým praktickým lékařem (školitelem), který vede jeho přípravu po stránce odborné.

Část III.

c) účast na vzdělávacích aktivitách - povinná

Kurzy, semináře	Počet dní
kurz Lékařská první pomoc 35)	3
seminář Základy zdravotnické legislativy 35)	1
kurz Prevence škodlivého užívání návykových látek a léčba závislostí 35)	1
kurz Radiační ochrana 36)	2
kurz Paliativní péče 37)	2
kurz Hygieny a epidemiologie 38)	5
kurz Psychoterapie 39)	3

d) účast na vzdělávacích aktivitách - doporučená

Kurzy, semináře	Počet dní
kurz Vybrané kapitoly z praktického lékařství	3 x 5
kurz Základní přístupy k akutnímu pacientovi v terénu	2
kurz Diabetologie pro praktické lékaře	5

kurz Diferenciální diagnostika z pohledu praktického lékaře	2
kurz EKG	3

2.2 Vlastní specializovaný výcvik zkrácený - 15 měsíců

Lékaři se specializovanou způsobilostí v oboru vnitřní lékařství, kteří absolvovali předatestační přípravu podle vzdělávacího programu z roku 2001 (specializace I. stupně + §44 nebo specializace II. stupně) nebo podle vzdělávacího programu z roku 1982, kteří mají specializaci II. stupně v oboru interní lékařství, si doplní odbornou praxi podle vzdělávacího programu v oboru všeobecné praktické lékařství v následujícím rozsahu:

a) povinná praxe

Akreditované pracoviště	Počet měsíců
ordinace všeobecného praktického lékaře 1) , 2)	7
ortopedie 21) , 22) urologie 19) , 20) , rehabilitační a fyzikální medicína 40) , 41)	1
psychiatrie 27) , 28)	1
gynekologie a porodnictví 33) , 34)	2
dětské lékařství 31) , 32)	2
oftalmologie 7) , 8) , dermatovenerologie 5) , 6) , otorinolaryngologie 9) , 10) , hygiena obecná a komunální 11) , 12) , hygiena a epidemiologie 13) , 14)	2

b) účast na vzdělávacích aktivitách - povinná

Kurzy, semináře	Počet dní
kurz Lékařská první pomoc 35)	3
seminář Základy zdravotnické legislativy 35)	1
kurz Paliativní péče 37)	2
kurz Hygiena a epidemiologie 38)	5
kurz Psychoterapie 39)	3

c) účast na vzdělávacích aktivitách - doporučená

Kurzy, semináře	Počet dní
kurz Vybrané kapitoly z praktického lékařství	3 x 5
kurz Základní přístupy k akutnímu pacientovi v terénu	2
kurz Diabetologie pro praktické lékaře	5
kurz Diferenciální diagnostika z pohledu praktického lékaře	2

2.3 Vlastní specializovaný výcvik zkrácený - 18 měsíců:

Lékaři se specializovanou způsobilostí v oboru vnitřní lékařství (specializace I. stupně v oboru interní lékařství), kteří absolvovali předatestační přípravu podle vzdělávacího programu z roku 1982 si doplní odbornou praxi podle vzdělávacího programu v oboru všeobecné praktické lékařství v následujícím rozsahu:

a) povinná praxe

Akreditované pracoviště	Počet měsíců
ordinace všeobecného praktického lékaře 1) , 2)	8
ortopedie 21) , 22) urologie 19) , 20) , rehabilitační a fyzikální medicína 40) , 41)	2
psychiatrie 27) , 28)	1
neurologie 29) , 30)	1
gynekologie a porodnictví 33) , 34)	2
dětské lékařství 31) , 32)	2
oftalmologie 7) , 8) , dermatovenerologie 5) , 6) , otorinolaryngologie 9) , 10) , hygiena obecná a komunální 11) , 12) , hygiena a epidemiologie 13) , 14)	2

b) účast na vzdělávacích aktivitách - povinná

Kurzy, semináře	Počet dní
kurz Lékařská první pomoc 35)	3
seminář Základy zdravotnické legislativy 35)	1

kurz Paliativní péče 37)	2
kurz Hygiena a epidemiologie 38)	5
kurz Psychoterapie 39)	3

c) účast na vzdělávacích aktivitách - doporučená

Kurzy, semináře	Počet dní
kurz Vybrané kapitoly z praktického lékařství	3 x 5
kurz Základní přístupy k akutnímu pacientovi v terénu	2
kurz Diabetologie pro praktické lékaře	5
kurz Diferenciální diagnostika z pohledu praktického lékaře	2

3 Rozsah požadovaných teoretických znalostí a praktických dovedností

Nedílnou součástí vzdělávacího programu je logbook.

I. Školící pracoviště všeobecného praktického lékaře

Po ukončení výcviku na školícím pracovišti všeobecného praktického lékaře má uchazeč zvládnout:

poskytovat neodkladnou péči v ordinaci a terénu,
 umět se správně rozhodovat v časové tísně a za nedostatku informací a umět stanovit pořadí naléhavosti včetně případů s nevyjádřenými stadii nemocí,
 zvládat psychotherapeutický přístup k nemocnému a základní komunikační dovednosti praktického lékaře,
 poskytovat kontinuální péči obyvatelům od 15 let, v ordinaci i při návštěvní službě. Provádět preventivní a dispenzární prohlídky,
 umět poradit pacientům v záležitostech zdravotních i sociálních,
 poskytovat dlouhodobou péči smyslově postiženým, invalidním i nemocným s infaustní prognózou a umírajícím. Umět poskytnout potřebnou psychologickou podporu. Znat všechny možnosti analgetické terapie,
 poskytovat dlouhodobou péči rizikovým skupinám obyvatel (osamělí, toxikomani, národnostní menšiny, náboženské komunity aj.),
 znát indikace a využití vyšetření POCT (point of care testing) metod včetně zásad sledování dlouhodobé antikoagulační léčby (INR) a možnosti rychlé diagnostiky v ordinaci všeobecného praktického lékaře (CRP, event. další),
 umět racionálně indikovat farmakoterapii vhodnou v primární péči, zvážit případné vedlejší a nežádoucí účinky, vybrat vhodné formy léčiv, stanovit termíny kontrol a nutných vyšetření,
 umět vést přehlednou zdravotní dokumentaci včetně účtování zdravotnických služeb pro zdravotní pojišťovny,
 znát výkaznictví a povinná hlášení praktického lékaře,

umět odebrat materiál na laboratorní vyšetření (krev, moč, stolice, sputum, sekrety), znát předpisy o prohlídce mrtvého, umět správně vyplnit list o prohlídce mrtvého, rozpoznat příznaky násilí nebo otravy na živém a mrtvém těle, určit přibližně dobu násilí otravy nebo smrti, umět posuzovat bolestné a odškodnění trvalých následků úrazů, otrav a nemocí povolání, znát zásady vedení a organizace práce ordinace všeobecného praktického lékaře včetně ekonomie, znát základní zdravotnické předpisy relevantní pro práci všeobecného praktického lékaře (Práva a povinnosti praktického lékaře), znát a umět aplikovat v praxi povinnosti a předpisy vztahující se k posuzování pracovní neschopnosti a k přechodu do invalidity, umět posuzovat zdravotní způsobilost k práci a vybraným činnostem (pracovní rizika, řízení motorových vozidel, zbrojní průkaz, dárce tkání, osvojení dítěte apod.), prakticky provést tyto prohlídky, umět posoudit pracovní neschopnost po běžných úrazech a operacích včetně posouzení bolestného a snížení společenského uplatnění; znát indikace při chronických nemocích, znát zásady prevence, depistáže a dispenzarizace chronických onemocnění, umět správně využívat výhod týmové spolupráce se zdravotnickými zařízeními sekundární péče, v oblasti primární péče spolupráce se zdravotní sestrou, agenturami domácí ošetrovatelské péče a dalšími a s ostatními ambulantními i lůžkovými specializovanými odděleními, využívat spolupráce s institucemi místní správy, event. s vedením závodů, znát předpisy pro spolupráci s hygienickou službou a umět je v praxi správně aplikovat (zejména v oblasti hygieny komunální a hygieny práce), znát zásady spolupráce se sociální službou a umět je pro pacienty vhodně použít, využívat spolupráce s dobrovolnými zdravotnickými a charitativními organizacemi, znát formy a metody zdravotní výchovy a její význam.

II. Vnitřní lékařství

Po ukončení výcviku ve vnitřním lékařství (včetně oddělení pneumologie a ftizeologie, a infekce) uchazeč o specializaci v oboru všeobecné praktické lékařství má zvládnout:

rozpoznání časných příznaků chorob vnitřních orgánů a poruch látkové výměny, farmakoterapii, režimovou dietoterapii a ostatní druhy terapie k účelnému léčení uvedených chorob, prevenci, depistáž, dispenzarizaci a rizikové faktory chronických civilizačních vnitřních chorob, zejména aterosklerózy, diabetes mellitus, hypertenze, ischemické choroby srdeční a dolních končetin, včasné rozpoznání a léčení neodkladných stavů ve vnitřním lékařství včetně jejich příčin, zvládnout zejména akutní koronární syndrom, edém plic, záchvat anginy pectoris, problematiku fibrilace síní a první pomoc při hrozící fibrilaci srdečních komor, akutní koronární nedostatečnost, náhlou zástavu srdeční, akutní dechovou nedostatečnost – záchvat bronchiálního astmatu a status asthmaticus, spontánní pneumotorax a aspiraci cizího tělesa, dále embolie plícnice a jejích větví, akutní otravy, diabetická a ostatní komata; znalosti o zvláštnostech průběhu chorob u mladistvých a ve stáří.

1. Praktické dovednosti

1.1 dokonalé zvládnutí fyzikálního diagnostického vyšetření a nemedikamentózních terapeutických výkonů v oboru vnitřní lékařství:

umělé dýchání ručními křísíci přístroji,

inhalační podávání O₂ z tlakové lahve,
defibrilace elektrickým výbojem,
vyšetření per rectum,
výplach žaludku,
cévkování močového měchýře,
kanylace periferní žíly flexibilní kanylou,
vyšetření cévy dopplerovým přístrojem,
spirometrie,

1.2 zvládnout výkony neodkladné péče, při stavech ohrožujících život z oboru vnitřní lékařství,

1.3 základní posouzení EKG křivky (základní poruchy rytmu, ischemie, nekróza, hypertrofie komor) včetně natočení EKG křivky (končetinové a hrudní svody),

1.4 indikace a hodnocení laboratorních, rentgenových, endoskopických a ultrazvukových vyšetření,

1.5 odběr a uchovávání materiálu na bakteriologické, sérologické a parazitologické vyšetření.

2. Teoretické znalosti

2.1 posuzování interních onemocnění, zejména chronických civilizačních chorob včetně posouzení dočasné a dlouhodobé pracovní neschopnosti,

2.2 základní skupiny léčiv, včetně kortikoidů, antiarytmik, perorálních antidiabetik, nežádoucích účinků aktinoterapie a cytostatické léčby,

2.3 rizikové faktory aterosklerózy, hypertenzní choroby, ischemické choroby srdeční dolních končetin; umět znalosti využít v prevenci těchto onemocnění u rizikových skupin obyvatelstva; rizikové faktory onemocnění horních dýchacích cest a plic, nejčastěji se vyskytující onkologická onemocnění (plic, žaludku, střev, pankreatu, močového měchýře, gynekologické nádory),

2.4 etiologie, patogeneze, diagnostika, diferenciální diagnostika, terapie a indikace k hospitalizaci u hypertenzní choroby, ischemické choroby srdeční a dolních končetin, aterosklerózy, poruch srdečního rytmu, základních získaných srdečních vad, myokarditid, srdeční a oběhové nedostatečnosti, akutních a chronických onemocnění periferních tepen a žil,

zánětů horních cest dýchacích, zánětů plic včetně alergických, astma bronchiale, chronické obstrukční choroby bronchopulmonální, bronchiektázií, abscesů plic, zánětů pohrudnice, embolie plicnice a jejích větví, nádorů průdušek a plic,

nejčastějších chorob žaludku (záněty, vředová choroba), střeva a konečníku, jater (akutní a chronické záněty, cirhózy, nádory), pankreatu (akutní, subakutní a chronické záněty),

2.5 epidemiologii, etiologii, diagnostiku, diferenciální diagnostiku terapii a klasifikaci tuberkulózy včetně zvláštností u dětí a u starých osob; znát zásady spolupráce s odborníkem v oboru pneumologie a ftizeologie,

2.6 znát diferenciální diagnostiku interních symptomů např. zácpy, průjmu, nauzey, zvracení, ikteru - dušnosti kašle apod.,

2.7 zásady správné výživy a různé její poruchy, kalorickou potřebu podle věku, pohlaví a zaměstnání, biologickou a kalorickou hodnotu potravin, etiologii, diagnostiku, diferenciální

diagnostiku a terapii otylosti,

2.8 etiologii, diagnostiku, diferenciální diagnostiku, typy, klasifikaci, komplikace cukrovky, terapii dietou, inzulinem, perorálními antidiabetiky,

2.9 etiologii, diagnostiku, diferenciální diagnostiku dysfunkcí a terapii základních onemocnění štítné žlázy, znát diagnostiku a terapii základních onemocnění hypofýzy a nadledvin,

2.10 diagnostiku, diferenciální diagnostiku a terapii glomerulonefritid, intersticiálních nefritid (zejména pyelonefritid), nádorů ledvin, znát příznaky selhání ledvin a jeho léčení včetně dietních opatření, znát zdravotní problémy dialyzovaných nemocných, znát diagnostiku, diferenciální diagnostiku a terapii infekcí cest močových včetně negonoroických uretritid, hypertrofie, nádorů a zánětů prostaty, urolitiázy včetně indikací k chirurgické léčbě,

2.11 diagnostiku a diferenciální diagnostiku hematurie, výtoku z uretry a bakteriurie včetně asymptomatické,

2.12 diagnostiku, diferenciální diagnostiku a terapii anémií (sideropenická, perniciózní a ostatní megaloblastické a sekundární anémie), znát příznaky a diagnostiku základních nádorů krevních a lymfatické tkáně,

2.13 diagnostiku, diferenciální diagnostiku a terapii zánětlivých a degenerativních onemocnění kloubů a páteře (revmatoidní artritidy, spondylartritidy, psoriatické artritidy, reaktivní artritidy, enteropatické artritidy, artritida urica a osteoartrózy),

2.14 psychofyziologické zvláštnosti stáří, zásady životosprávy ve stáří, zvláštnosti farmakoterapie ve stáří,

2.15 projevy základních poruch imunity a možnosti terapie,

2.16 diagnostiku, terapii a klasifikaci alergických stavů,

2.17 posudkovou činnost u interních onemocnění.

III. Chirurgické oddělení

Po ukončení výcviku na chirurgickém oddělení (včetně urologického a ortopedického oddělení) uchazeč o specializaci v oboru všeobecné praktické lékařství má zvládnout:

1. Praktické dovednosti

1.1 výkony malé chirurgie: místní anestézie, ošetření malé rány (revize, egalizace, sutura), stavění povrchních krvácení opichem nebo peánem, odstranění stehů (sponek) po chirurgických výkonech, incize panaricia, paronychia, furunklu; fenestrace a ablace nehtu, exstirpace cizího tělesa z kůže i podkoží, definitivní ošetření popálenin do rozsahu 5% povrchu těla, ošetření omrzlin, prevence rané infekce, obstríky bolestivých zón a kloubů, výplach žaludku; ošetření parafimózy a dekubitů,

1.2 ostatní výkony: cévkování při akutní retenci moče, repozice kýl, diagnóza a první pomoc při ošetření fraktur, distorzí, vymknutí v pohybovém systému, ošetření úrazů hlavy, páteře, hrudníku, pánve a pánevního pletence dle rozsahu poranění, poskytnutí přednemocniční péče,

1.3 všechny druhy jednoduchých obvazů - tlakové, krycí, fixační,

1.4 zásady antiseptiky, aseptiky a sterilizace v ambulantní praxi; základní druhy desinfekčních prostředků v ambulantní praxi.

2. Teoretické znalosti

2.1 diagnostiku a diferenciální diagnostiku náhlých příhod břišních (NPB),

2.2 diagnostiku a indikace k operaci u nemocí žaludku a dvanáctníku, tenkého a tlustého střeva, žlučníku a žlučových cest a slinivky břišní; diagnostiku a terapii nemocí konečníku a perianální krajiny (hemorrhoidy, fissury, periproktální abscesy a píštěle),

2.3 diagnostiku kýl (tříselné, pupeční, břišní, stehenní, brániční a jejich možných komplikací),

2.4 diagnostiku a terapii poranění lebky, mozku, obličeje (fraktury, komoče, kontuze, epidurální a subdurální hematomy), v závislosti na rozsahu zranění,

2.5 diagnostiku úrazů i onemocnění periferních tepen a žil a jejich chirurgická léčba,

2.6 úrazové a zánětlivé změny svalů, aponeuróz, šlach a šlachových pochev a burz a jejich diagnostika a léčba,

2.7 diagnostiku a terapii onemocnění močové trubice, močového měchýře, močodů, ledvin, prostaty a zevních pohlavních orgánů (záněty, konkrementy, striktury, funkční poruchy, nádory, úrazy),

2.8 diagnostika vrozených deformit končetin a doporučení možnosti terapie (zejména kyčelního kloubu a dolních končetin),

2.9 získané vady pletence pánevního a dolních končetin (coxa vara, valga, genu valgum, recurvatum, pedes plani, halux valgus, calcar calcanei),

2.10 zkřivení páteře v rovině sagitální (kyfózy včetně kyfóz adolescentů, m. Scheuermann, hyperlordózy); zkřivení páteře v rovině frontální (skoliózy),

2.11 osteoporóza, Sudekův algodystrofický syndrom,

2.12 vertebrogenní syndromy - diferenciální diagnostika a léčba,

2.13 základní skupiny ortopedických a protetických pomůcek, indikace a předepisování,

2.14 úžinové syndromy,

2.15 posudková činnost v oboru chirurgie, ortopedie a urologie.

IV. Anesteziologicko-resuscitační oddělení (ARO)

Po ukončení výcviku na anesteziologicko-resuscitačním oddělení (ARO) uchazeč má zvládnout:

1. Praktické dovednosti

1.1 techniky resuscitace dýchání a oběhu,

1.2 neodkladnou péči při bezvědomí,

1.3 neodkladnou péči při popáleninách a definitivní ošetření popálenin,

1.4 neodkladnou péči při úrazech hlavy, hrudníku, břicha, pánve, páteře a končetin včetně polytraumat, crush syndromu, úrazu elektrickým proudem a bleskem,

1.5 prevenci a terapii šoku,

1.6 neodkladnou péči při perorálních a inhalačních akutních otravách, častěji se vyskytujících, výplach žaludku,

1.7 neodkladnou péči při edému plic, embolii plicnice a jejích větví, akutním uzávěru končetinové tepny, pneumotoraxu, blast syndromu, tonutí, akutní dechové nedostatečnosti (cizí těleso), metabolickém rozvratu,

1.8 postupy při vyprošťování a zajišťování přepravy poraněného (nemocného) - transportní polohy,

1.9 použití základních akupresurních bodů vhodných v neodkladné péči.

2. Teoretické znalosti

2.1 diagnostiku, diferenciální diagnostiku, terapii a prognózu akutních stavů výše uvedených v rozsahu potřebném pro poskytnutí lékařské neodkladné péče,

2.2 organizaci rychlé zdravotnické pomoci v regionu, obsah a význam traumatického plánu,

2.3 zásady přepravy poraněných a nemocných v akutním stavu, v šoku, bezvědomí, při podezření na poranění páteře, břicha, pánve, hlavy.

V. Hygienická stanice

Po ukončení výcviku na hygienické stanici (včetně oddělení protiepidemického) má uchazeč zvládnout:

dokonale znát epidemiologii nákaz u nás běžných, znát i epidemiologii závažných infekčních a parazitárních onemocnění importovaných z tropických a epidemiologicky závažných oblastí (malárie, amébozy, leishmaniózy, závažné helmintózy); provést v rámci svých úkolů a kompetencí nezbytná opatření v ohnisku nákazy (hlášení protiepidemickému oddělení, izolaci, karanténu, lékařský dozor); znát způsoby dezinfekce, opatření při epidemii a bacilonosičství,

znát a mít přehled o druzích, metodice, termínech a kontraindikacích povinného očkování obyvatelstva; udržovat si přehled o nových očkovacích látkách; ve svém obvodu znát stupeň proočkovanosti,

znát a ovládat metodiku základních prohlídek závodu nebo pracoviště včetně zhodnocení hygienických podmínek práce; mít přehled o detenčních metodách, sestavování záznamů o prohlídce včetně závěrů; stanovit způsob projednání zjištěných závad, termíny dané k odstranění zjištěných závad a následné kontroly,

znát význam cílené prohlídky zejména na rizikovém pracovišti včetně postupu při vyhlášení rizikového pracoviště, znát povinnosti vznikající z této skutečnosti pro závod a pro praktického lékaře,

znát jednoduché fyziologické a psychologické metody k zhodnocení vlivu pracovních podmínek na pracovníka s ohledem na zátěž fyzickou, psychickou a sociální,

znát vliv hlavních skupin rizikových prací na zdravotní stav pracovníků,

znát fyziologii duševního a tělesného vývoje dorostu, znát fyziologii a hygienu práce žen, včetně znalostí o pracovním zařazení těhotných,

mít orientační přehled o dosud platných nebo novelizovaných předpisech vztahujících se k

problematice hygieny práce,
mít orientační přehled o nejčastějších chorobách z povolání, způsobech a metodice
přiznávání chorob z povolání.

VI. Gynekologie a porodnictví

Po ukončení výcviku na gynekologii a porodnictví uchazeč má zvládnout:

1. Praktické dovednosti

- 1.1 poskytnout pomoc při mimoústavním porodu,
- 1.2 provést orientační manuální porodnické vyšetření,
- 1.3 provést manuální vyšetření prsu,
- 1.4 umět poučit ženu o technice sebevyšetření prsů,
- 1.5 ošetřit běžná onemocnění zevních rodidel.

2. Teoretické znalosti

2.1 diagnostiku, diferenciální diagnostiku a terapii častějších gynekologických onemocnění a onemocnění prsů: poruchy menstruace, záněty, nádory, náhlé gynekologicko-porodnické příhody,

2.2 diagnostiku a diferenciální diagnostiku fyziologického těhotenství a laktace a jeho patologických odchylek, včetně mimoděložního těhotenství,

2.3 zásady životosprávy těhotné ženy, faktory vedoucí k rizikovému těhotenství, komplikace těhotenství,

2.4 zásady a postupy kontracepce, indikace, kontraindikace a nežádoucí účinky kontraceptiv,

2.5 diagnostiku, diferenciální diagnostiku a terapii poruch klimakteria,

2.6 obecné zásady farmakoterapie v těhotenství a laktaci - při interkurentních a chronických onemocněních jako hypertenze, diabetes,

2.7 časné příznaky rakoviny čípku a těla dělohy, adnex a prsů, znalost depistáže těchto nádorů,

2.8 posudková činnost v oboru.

VII. Neurologické oddělení

Po ukončení výcviku na neurologickém oddělení má uchazeč zvládnout:

1. Praktické dovednosti

1.1 základní neurologické vyšetření a interpretace výsledků, vyšetření páteře,

1.2 funkční vyšetření páteře s důrazem na určení senzitivního a motorického postižení pleteně cervikobrachiální, lumbální, sakrální; rozlišení radikulárního a pseudoradikulárního postižení,

1.3 poskytnout neodkladnou péči u záchvatových stavů a náhlých cévních mozkových příhod,

1.4 znalost indikace a interpretace výsledků vyšetřovacích metod v neurologii: rtg páteře a

lebky, arteriografické vyšetření, CT vyšetření, MR a EMG,

1.5 indikovat účelnou rehabilitační nebo lázeňskou péči u neurologických onemocnění,

1.6 znalosti syndromů a lézí: periferní chabá obrna, centrální spastická obrna, postižení periferního nervu, transversální léze míšní, mozkové nervy a jejich symptomy, syndrom podráždění mozkových a míšních, afázie motorická a senzorická,

1.7 obstrukce periferního nervu, kořenový obstrukce,

1.8 posudková problematika u neurologických onemocnění.

2. Teoretické znalosti

2.1 diagnózu a diferenciální diagnózu vertebrogenních onemocnění a jejich terapii medikamentózní a nemedikamentózní,

2.2 cévní onemocnění mozku akutní i chronické, hypertenze a následné projevy na mozku, metabolické postižení CNS při diabetu, jaterních a ledvinných onemocněních,

2.3 diagnózu, diferenciální diagnózu a terapii demencí,

2.4 nádorová onemocnění CNS (intrakraniální a v oblasti páteřního kanálu),

2.5 zánětlivá onemocnění CNS (meningitidy, encefalitidy, myelitidy, vzteklna, herpes zoster, tetanus, neurolyues atp.),

2.6 trauma CNS (komoce, kontuze, mozkové komprese, sub- a epidurální hematom, conus occipitalis), následné stavy po kraniocerebrálních traumatech,

2.7 epilepsii a další záchvatovitá onemocnění v neurologii (migrény, Meniérova choroba, meniérský syndrom),

2.8 Parkinsonovu chorobu,

2.9 sclerosis multiplex a demyelinizační onemocnění,

2.10 nejzákladnější míšní a svalová onemocnění (syringomyelie, amyotrof. laterální skleróza, myopatie a myastenie),

2.11 vasoneurózy,

2.12 úžinové syndromy,

2.13 toxická poškození CNS při otravách (oxid uhelnatý, etyl a metylalkohol, organofosfáty a další),

2.14 neuralgie, neuropatie, nejčastější postižení mozkových a periferních nervů.

VIII. Psychiatrické oddělení

Po ukončení výcviku na psychiatrickém oddělení má uchazeč zvládnout:

1. Praktické dovednosti

- 1.1 poskytnout neodkladnou pomoc při akutních stavech v psychiatrii; indikovaně a včas odeslat na psychiatrické oddělení,
- 1.2 zvládnout správný psychologický přístup k pacientovi a znát zásady psychoterapie v léčbě psychických poruch,
- 1.3 zajišťovat udržovací farmakoterapii a kontinuální sledování pacientů v remisi,
- 1.4 zhodnotit vliv konkrétního sociálního a pracovního prostředí na průběh duševní poruchy pacienta a snažit se toto prostředí ovlivnit,
- 1.5 rozlišit jednotlivé poruchy základních psychických funkcí (myšlení, vědomí, emotivita apod.) a na tomto základě stanovit syndromologickou diagnózu (např. syndrom amentní, anxiózní, depresivní, paranoidní a další),
- 1.6 rozlišit nejdůležitější skupiny psychiatrických onemocnění (psychopatie, neurózy, psychózy, organický psychosyndrom),
- 1.7 umět diagnostikovat závislosti, znát organizaci a způsoby léčení závislostí a úlohu lékaře v této problematice.

2. Teoretické znalosti

2.1 rozpoznat základní psychiatrické příznaky a psychiatrické syndromy:

organických a symptomatických duševních poruch,
poruch chování a duševních poruch způsobených psychoaktivními látkami,
schizoafektivních poruch,
poruch neurotických a v souvislosti se stresem,
poruch osobnosti a chování v dospělosti (psychopatie, poruchy sexuální identity, při laktaci, klimakteriu, v seniu),
poruch fyziologických funkcí souvisejících s duševními poruchami (psychosomatické poruchy): poruchy spánku, příjmu potravy, sexuální dysfunkce,
mentální retardace,
poruch psychického vývoje (dyslexie, agrafie aj.),
poruch chování a nálad v dětství a adolescenci;

- 2.2 znát indikace, kontraindikace, nežádoucí účinky a dávkování psychofarmak užívaných v praxi praktického lékaře, zejména anxiolytik, hypnotik, neuroleptik a antidepressiv;
- 2.3 znát předpisy vztahující se na nemocné s duševními poruchami, zejména hospitalizace bez souhlasu nemocného (detence), omezení svobody pohybu a způsobilosti k právním úkonům;
- 2.4 posudková činnost u psychiatrických onemocnění.

IX. ORL

Po ukončení výcviku na ORL oddělení má uchazeč zvládnout:

1. Praktické dovednosti

- 1.1 základní ORL vyšetření s použitím nástrojů, orientační vyšetření sluchu, nepřímá laryngoskopie,
- 1.2 provedení přední tamponády pro nosní epistaxi,

1.3 výplach zevního zvukovodu,

1.4 provedení Politzerovy sprchy,

1.5 provedení koniopunkce (event. koniotomie),

1.6 posouzení výsledku tónového audiometrického vyšetření.

2. Teoretické znalosti

2.1 diagnostiku, diferenciální diagnostiku a terapii častěji se vyskytujících zánětů v oblasti ORL,

2.2 diagnostiku, diferenciální diagnostiku akutních život ohrožujících stavů v ORL a jejich terapie,

2.3 diferenciální diagnostiku zvětšení mízních uzlin v ORL oblasti,

2.4 prekancerózy a nádory ORL oblasti,

2.5 traumatická postižení v ORL oblasti,

2.6 poškození sluchu, převodní a percepční vady, etiologie, léčba, prevence; profesionální poruchy sluchu; úloha PL v prevenci profesionálního poškození,

2.7 posudková problematika v oboru ORL.

X. Oční oddělení

Po ukončení výcviku na očním oddělení má uchazeč zvládnout:

1. Praktické dovednosti

1.1 základní oční vyšetření: zrakové ostrosti (pomocí optotypů), vyšetření předního očního segmentu, vyšetření barvocitu a orientační vyšetření zorného pole,

1.2 neodkladnou péči při poranění a poleptání oka a při cizím tělese v oku,

1.3 neodkladnou péči při akutním záchvatu glaukomu.

2. Teoretické znalosti

2.1 diferenciální diagnostiku zarudlého (červeného) a bolestivého oka,

2.2 diagnostiku, diferenciální diagnostiku a terapii:

zánětů víček, spojivek a rohovky,
iritidy a iridocyklitidy,
glaukomu,
katarakty,

2.3 nejčastější příčiny amblyopatií a amauroz, znát problematiku nevidomých,

2.4 oční příznaky a nálezy u některých celkových onemocnění (hypertenze, diabetes mellitus, revmatická onemocnění),

2.5 poruchy okohybných svalů - etiologie a terapie,

2.6 hlavní skupiny léčiv užívaných v očním lékařství,

2.7 posudkovou problematiku v očním lékařství.

XI. Kožní oddělení

Po ukončení výcviku na kožním oddělení má uchazeč zvládnout:

1. Praktické dovednosti

1.1 neodkladnou péči při generalizovaných alergických kožních projevech,

1.2 odběr biologického materiálu u osob nemocných nebo podezřelých z onemocnění venerickými chorobami,

1.3 terapeutické a ošetrovací techniky u bércevého vředu (ulcus cruris), varikózního syndromu a u dermatomykóz,

1.4 technika okluzivního obvazu a způsoby aplikace kožních extern,

1.5 terapie condylomata accuminata, veruky, tylomů a drobných fibromů snesením, leptáním, elektrokoagulací,

1.6 provedení kožních testů epikutánních a intradermálních.

2. Teoretické znalosti

2.1 diagnostiku, diferenciální diagnostiku a terapii častěji se vyskytujících kožních onemocnění: scabies, pediculosis, trombidiosis, mykotická onemocnění, pyodermatózy, erysipel, acne vulgaris, verrucae, condylomata accuminata, herpes simplex a zoster, molluscum contagiosum, ekzémy, psoriasis vulgaris, lékové exantémy, kontaktní dermatitidy,

2.2 diagnostiku a diferenciální diagnostiku névů, prekanceróz a kožních nádorů (basaliom, spinaliom, hemangiom, pigmentové nádory),

2.3 diagnostiku, diferenciální diagnostiku a terapii pohlavně přenosných chorob, včetně poradenství, depistáže a hlášení,

2.4 posudkovou činnost u dermatovenerologických onemocnění.

XII. Infekční oddělení

Po ukončení výcviku na infekčním oddělení má uchazeč zvládnout:

1. Praktické dovednosti

1.1 metody a postupy protiepidemického režimu a hlášení infekčních chorob,

1.2 metody a postupy při odběru biologického materiálu na bakteriologická, virologická, sérologická a ostatní laboratorní vyšetření.

2. Teoretické znalosti

2.1 znalost diagnostiky, diferenciální diagnostiky, etiologie průběhu, inkubačních dob, terapie a posuzování častěji se vyskytujících infekčních chorob včetně AIDS, borreliózy,

2.2 očkování obyvatel při výjezdu do epidemiologicky závažných oblastí a poradenství,

2.3 příznaky exotických chorob, které se mohou vyskytnout u osob přicházejících z tropických a epidemiologicky závažných oblastí.

XIII. Rehabilitační oddělení

Po ukončení výcviku na rehabilitačním oddělení má uchazeč zvládnout:

1. Praktické dovednosti

1.1 metody fyzikální terapie: elektroterapie, ultrazvuk, magnetoterapie, diatermie, komorové lázně, vanové koupele,

1.2 základní metody klasické a reflexní masáže,

1.3 metody nespecifické mobilizace,

1.4 dokonale zvládnout funkční vyšetření páteře a kloubů,

1.5 základy léčebné rehabilitace.

2. Teoretické znalosti

2.1 základy fyzikální terapie, její druhy, mechanismy účinků, indikace a kontraindikace u hlavních skupin onemocnění (revmatická, zejména degenerativní, poúrazové stavy, interní, nervová a kožní onemocnění), nežádoucí účinky, taktiku postupů fyzikální terapie,

2.2 základy léčebné rehabilitace (léčebný tělocvik), její indikace, taktiku postupů léčebné rehabilitace, využití ortopedických protetických pomůcek,

2.3 základy balneoterapie, její indikace, rizika a kontraindikace.

XIV. Dětské oddělení

Po ukončení výcviku na dětském oddělení má uchazeč zvládnout

1. Praktické dovednosti

1.1 neodkladnou péči v urgentních situacích v dětském věku: jde zejména o akutní dušnost, epiglotitis, bronchiolitis, laryngotracheitis, intoxikace, výplach žaludku, bezvědomí, hyperpyrexie a febrilní křeče, status asthmaticus a epilepticus, dehydratace kojence event. batolete, zvracení, diabetické kóma, NPB u dětí,

1.2 techniku fyzikálního vyšetření novorozence, kojence a batolete,

1.3 venepunkce novorozence, kojence, batolete a většího dítěte,

1.4 kardiopulmonální resuscitace u dětí všech věkových skupin.

2. Teoretické znalosti

2.1 kojení a kojeneckou výživu,

2.2 závažné poruchy v psychomotorickém vývoji dítěte,

- 2.3 diagnostiku a terapii nejčastějších onemocnění (průjmových, kožních, infekcí dýchacích cest a močových cest),
- 2.4 meningitis u kojence a většího dítěte,
- 2.5 bolesti břicha u dětí,
- 2.6 uzlinový syndrom u dětí,
- 2.7 diagnostiku, diferenciální diagnostiku a terapii dětských infekčních exantémových onemocnění (vč. inkubačních dob, epidemiologie, nutnosti izolace),
- 2.8 systém povinného očkování dětí, způsoby aplikace, kontraindikace a komplikace,
- 2.9 dávky nejčastěji užívaných léčiv u dětí v závislosti na věku a váze; léčiva kontraindikaná v dětském věku,
- 2.10 specifika fyziologie a patologie dorostového věku, začleňování dorostu do práce.

4 Všeobecné požadavky

Všeobecný praktický lékař musí znát a řídit se základními etickými normami lékařského povolání.

Všeobecný praktický lékař, samostatně pracující, musí být vybaven výše uvedenými znalostmi a dovednostmi jak pro práci v ordinaci, tak v terénu s patřičným vybavením. Mezi významné povinnosti primární péče patří dále prevence a znalost jejího rozsahu, především u rizikových skupin obyvatelstva.

Všeobecný praktický lékař musí ovládat nejdůležitější právní předpisy týkající se posudkové činnosti, sociální problematiky, organizace zdravotnictví a provozu ordinace.

Významnou součástí povinností všeobecného praktického lékaře je posudková činnost, řešená ve spolupráci s posudkovým lékařem na základě platných právních předpisů. Dále musí lékař vlastnit a poradit si se základními tiskopisy, výkazy a posudky.

5 Hodnocení specializačního vzdělávání

a) Průběžné hodnocení budoucího všeobecného praktického lékaře probíhá jednak u specialisty v jednotlivých úsecích přípravy a je zaznamenáváno do logbooku. V pětiměsíčních intervalech hodnotí školence oboru také jeho akreditovaný praktický lékař-školitel na základě pravidelných kontrolních návštěv. Významné je závěrečné hodnocení spolupráce v ordinaci školitele v průkazu odbornosti, které je rovněž součástí přihlášky k atestační zkoušce.

b) Předpoklad přístupu k atestační zkoušce

absolvování výše uvedeného seznamu odborné praxe se zhodnocením v průkazu odbornosti a v logbooku,

absolvování povinných školicích akcí – záznam v průkazu odbornosti,

úspěšné absolvování písemného testu,

předložení přehledu klinických dovedností – logbooku, potvrzených školiteli jednotlivých částí přípravy,

úspěšné absolvování praktické atestační zkoušky, složené 1 měsíc před částí teoretickou.

c) Vlastní atestační zkouška

praktická část - zkoušku skládá školenc v místě svého působiště před komisí sestavenou z akreditovaných praktických lékařů-školitelů. Obsahem zkoušky je: vyšetření několika pacientů s diferenciatně diagnostickým závěrem, doporučením léčebné intervence a dalšího kontinuálního sledování; zhodnocení pacienta po stránce posudkové se schopností ujmout se návrhu na dýchodové řízení.

teoretická část - 3 odborné otázky z různých oborů medicíny, se kterými se praktický lékař ve své praxi setkává, s důrazem na diferenciatní diagnostiku a holistický přístup k nemocnému. Lékař musí prokázat také orientovanost v organizaci zdravotnictví a v legislativě.

6 Charakteristika činností, pro které absolvent specializačního vzdělávání získal způsobilost

Všeobecný praktický lékař poskytuje soustavnou zdravotní péči registrovaným pacientům a neodkladnou péči všem kategoriím obyvatelstva bez ohledu na trvalé bydliště, věk, pohlaví, rasu či vyznání, a to ve své ordinaci i v místě bydliště pacientů. Provádí základní vyšetření a ošetření, základní diferenciatní diagnostiku, léčbu a posudkovou činnost. Podílí se na prevenci, diagnostice, léčení, rehabilitaci a posuzování všech chorob jak v iniciálním stadiu, tak v chronickém průběhu onemocnění. Nemocné, u nichž zjistil neodkladnou příhodu, odesílá do nemocniční péče. Určuje, která onemocnění může léčit sám, která vyžadují konziliární vyšetření specialistou a která je nutno hospitalizovat.

Jako smluvní nebo závodní lékař se podílí na péči o zaměstnance na závodech. Sám nebo ve spolupráci s hygienickou službou provádí základní opatření na úseku boje proti přenosným nemocem. Účastní se na realizaci protiepidemických a hygienických opatření. Podílí se na zdravotní výchově obyvatelstva a spolupracuje s orgány místní správy a službami sociální péče.

7 Charakteristika akreditovaného pracoviště (AP) pro všeobecné praktické lékařství

Pracoviště zajišťující výuku školenců musí být akreditováno (ustanovení [§15](#) odst. 1 zákona č. 95/2004 Sb.). Pracoviště musí zajistit školenci absolvování vzdělávacího programu. K tomu slouží řádné a plné zapojení školence do práce včetně účasti na pohotovostních službách a dále umožnění studia a pobytu na jiném akreditovaném pracovišti poskytujícím část přípravy, která není dostupná na vlastním pracovišti. Minimální kritéria AP jsou dána splněním odborných, provozních, technických a personálních předpokladů.

Nedílnou součástí žádosti o udělení akreditace je plán atestační přípravy školence.

Ordinace, poskytující léčebnou a preventivní péči registrovaným pacientům v plném rozsahu kompetencí všeobecného praktického lékaře.

Personální požadavky

Pracoviště má alespoň 1,0 pracovní úvazek krytý školitelem - praktickým lékařem se specializovanou způsobilostí v oboru praktické lékařství pro dospělé.

Školitel má praxi alespoň 5 let v České republice od dosažení specializace.

Školitel dokládá svou způsobilost při žádosti o akreditaci pracoviště profesním životopisem a přehledem svých odborných a pedagogických aktivit v posledních 5 letech.

Školitel dokládá smluvní zajištění k uskutečňování části vzdělávacího programu s akreditovaným pracovištěm, které se bude podílet na přípravě specializačního vzdělávání v oboru všeobecné praktické lékařství.

Materiální a technické vybavení

Materiálně-technické zabezpečení odpovídající zajištění plné kompetence pracoviště všeobecného praktického lékaře.

Pracoviště má přístup k odborné literatuře.

Výukové předpoklady

Prostorová způsobilost pracoviště k výuce.

Pedagogická způsobilost školitele zahrnuje vůli podílet se na výuce, dostupnost odborných periodických časopisů a literatury na pracovišti, účast na kontinuálním vzdělávání, případně ve vědecko - výzkumných projektech, projektech na podporu kvality. Pedagogická zkušenost je vítána.

Vazba na metodické centrum vzdělávání subjekty s akreditací na řízení programů specializační přípravy v oboru všeobecné praktické lékařství

Souhlas s externí kontrolou pracoviště členy akreditační komise.

Odborná praxe v ostatních oborech může být zajišťována na základě smluvního vztahu praktického lékaře s jiným akreditovaným subjektem.

7.1 Vysvětlivky - požadavky na pracoviště

- ¹⁾ Pracoviště může být akreditováno v rámci akreditace vzdělávacího programu v oboru hyperbarická medicína a oxygenoterapie, všeobecné praktické lékařství.
- ²⁾ Pracoviště musí splňovat podmínky stanovené vzdělávacím programem všeobecné praktické lékařství.
- ³⁾ Pracoviště může být akreditováno v rámci akreditace vzdělávacího programu v oboru dětská gastroenterologie a hepatologie, dětská gynekologie, dětská kardiologie, dětská nefrologie, dětská onkologie a hematoonkologie, dětská pneumologie, dětská revmatologie, dětské lékařství, dorostové lékařství, neonatologie, praktické lékařství pro

děti a dorost.

- 4) Pracoviště musí splňovat podmínky stanovené vzdělávacím programem praktické lékařství pro děti a dorost, a to: I. typu.
- 5) Pracoviště může být akreditováno v rámci akreditace vzdělávacího programu v oboru alergologie a klinická imunologie, angiologie, dermatovenerologie, dětská dermatovenerologie, dětská gastroenterologie a hepatologie, dětská kardiologie, dětská nefrologie, dětská onkologie a hematoonkologie, dětská pneumologie, dětská revmatologie, dětské lékařství, diabetologie, dorostové lékařství, endokrinologie, gastroenterologie, geriatrie, hematologie a transfúzní lékařství, hygiena obecná a komunální, hyperbarická medicína a oxygenoterapie, klinická biochemie, klinická farmakologie, klinická onkologie, korektivní dermatologie, lékařská mikrobiologie, nefrologie, neonatologie, nukleární medicína, oftalmologie, pracovní lékařství, praktické lékařství pro děti a dorost, všeobecné praktické lékařství, rehabilitační a fyzikální medicína, revmatologie, sexuologie, pneumologie a ftizeologie, vnitřní lékařství.
- 6) Pracoviště musí splňovat podmínky stanovené vzdělávacím programem dermatovenerologie, a to: I. typu.
- 7) Pracoviště může být akreditováno v rámci akreditace vzdělávacího programu v oboru hygiena obecná a komunální, hyperbarická medicína a oxygenoterapie, korektivní dermatologie, orální a maxilofaciální chirurgie, oftalmologie, všeobecné praktické lékařství.
- 8) Pracoviště musí splňovat podmínky stanovené vzdělávacím programem oftalmologie, a to: I. typu.
- 9) Pracoviště může být akreditováno v rámci akreditace vzdělávacího programu v oboru alergologie a klinická imunologie, audiologie a foniatry, dětská kardiologie, hygiena obecná a komunální, klinická onkologie, korektivní dermatologie, oftalmologie, otorinolaryngologie, pracovní lékařství, praktické lékařství pro děti a dorost, všeobecné praktické lékařství.
- 10) Pracoviště musí splňovat podmínky stanovené vzdělávacím programem otorinolaryngologie, a to: I. typu.
- 11) Pracoviště může být akreditováno v rámci akreditace vzdělávacího programu v oboru hygiena obecná a komunální, hygiena výživy a předmětů běžného užívání.
- 12) Pracoviště musí splňovat podmínky stanovené vzdělávacím programem hygiena obecná a komunální a to: I. typu.
- 13) Pracoviště může být akreditováno v rámci akreditace vzdělávacího programu v oboru hygiena a epidemiologie, epidemiologie, hygiena dětí a dorostu, hygiena obecná a komunální, hygiena výživy a předmětů běžného užívání, všeobecné praktické lékařství.
- 14) Pracoviště musí splňovat podmínky stanovené vzdělávacím programem hygiena a epidemiologie a to: I. typu.

- 15) Pracoviště může být akreditováno v rámci akreditace vzdělávacího programu v oboru alergologie a klinická imunologie, anesteziologie a resuscitace, angiologie, cévní chirurgie, dermatovenerologie, dětská gynekologie, dětská otorinolaryngologie, dětská radiologie, dětská urologie, diabetologie, endokrinologie, epidemiologie, gastroenterologie, geriatric, gerontopsychiatrie, gynekologie a porodnictví, hematologie a transfúzní lékařství, hrudní chirurgie, hygiena a epidemiologie, hygiena dětí a dorostu, hygiena obecná a komunální, hygiena výživy a předmětů běžného užívání, hyperbarická medicína a oxygenoterapie, chirurgie, infekční lékařství, intervenční radiologie, kardiochirurgie, kardiologie, klinická biochemie, klinická farmakologie, klinická onkologie, lékařská genetika, maxilofaciální chirurgie, návykové nemoci, nefrologie, neurochirurgie, neurologie, neuroradiologie, nukleární medicína, oftalmologie, otorinolaryngologie, ortopedie, plastická chirurgie, posudkové lékařství, pracovní lékařství, všeobecné praktické lékařství, psychiatrie, radiační onkologie, radiologie a zobrazovací metody, rehabilitační a fyzikální medicína, reprodukční medicína, revmatologie, tělovýchovné lékařství, pneumologie a ftizeologie, traumatologie, urologie, vnitřní lékařství.
- 16) Pracoviště musí splňovat podmínky stanovené vzdělávacím programem vnitřní lékařství, a to: I. typu.
- 17) Pracoviště může být akreditováno v rámci akreditace vzdělávacího programu v oboru alergologie a klinická imunologie, anesteziologie a resuscitace, angiologie, cévní chirurgie, dermatovenerologie, dětská gastroenterologie a hepatologie, dětská gynekologie, dětská chirurgie, dětská kardiologie, dětská nefrologie, dětská onkologie a hematoonkologie, dětská otorinolaryngologie, dětská pneumologie, dětská radiologie, dětská revmatologie, dětská urologie, dětské lékařství, diabetologie, dorostové lékařství, endokrinologie, epidemiologie, gastroenterologie, geriatric, gynekologie a porodnictví, hematologie a transfúzní lékařství, hrudní chirurgie, hygiena a epidemiologie, hygiena dětí a dorostu, hygiena výživy a předmětů běžného užívání, chirurgie, infekční lékařství, intervenční radiologie, kardiochirurgie, kardiologie, klinická biochemie, klinická farmakologie, klinická onkologie, lékařská mikrobiologie, maxilofaciální chirurgie, návykové nemoci, nefrologie, neonatologie, neurochirurgie, neuroradiologie, nukleární medicína, oftalmologie, otorinolaryngologie, ortopedie, patologická anatomie, plastická chirurgie, pracovní lékařství, praktické lékařství pro děti a dorost, všeobecné praktické lékařství, radiační onkologie, radiologie a zobrazovací metody, rehabilitační a fyzikální medicína, reprodukční medicína, revmatologie, pneumologie a ftizeologie, traumatologie, urologie, vnitřní lékařství.
- 18) Pracoviště musí splňovat podmínky stanovené vzdělávacím programem chirurgie, a to: I. typu.
- 19) Pracoviště může být akreditováno v rámci akreditace vzdělávacího programu v oboru dětská urologie, chirurgie, klinická onkologie, sexuologie, traumatologie, urologie
- 20) Pracoviště musí splňovat podmínky stanovené vzdělávacím programem urologie, a to: I. typu.
- 21) Pracoviště může být akreditováno v rámci akreditace vzdělávacího programu v oboru ortopedie, pracovní lékařství, rehabilitační a fyzikální medicína, revmatologie,

- tělovýchovné lékařství, traumatologie.
- 22) Pracoviště musí splňovat podmínky stanovené vzdělávacím programem ortopedie, a to: I. typu.
- 23) Pracoviště může být akreditováno v rámci akreditace vzdělávacího programu v oboru anesteziologie a resuscitace, intenzivní medicína, paliativní medicína a léčba bolesti, traumatologie, urgentní medicína.
- 24) Pracoviště musí splňovat podmínky stanovené vzdělávacím programem anesteziologie a resuscitace, a to: I. typu.
- 25) Pracoviště může být akreditováno v rámci akreditace vzdělávacího programu v oboru traumatologie, urgentní medicína.
- 26) Pracoviště musí splňovat podmínky pracoviště Zdravotnické záchranné služby viz. vzdělávací program urgentní medicína.
- 27) Pracoviště může být akreditováno v rámci akreditace vzdělávacího programu v oboru alergologie a klinická imunologie, angiologie, audiologie a foniatrie, dětská a dorostová psychiatrie, diabetologie, endokrinologie, gastroenterologie, geriatrie, gerontopsychiatrie, hematologie a transfúzní lékařství, klinická biochemie, klinická farmakologie, klinická onkologie, návykové nemoci, nefrologie, neonatologie, neurologie, nukleární medicína, paliativní medicína a léčba bolesti, pracovní lékařství, všeobecné praktické lékařství, psychiatrie, rehabilitační a fyzikální medicína, revmatologie, sexuologie, pneumologie a ftizeologie, urgentní medicína, vnitřní lékařství.
- 28) Pracoviště musí splňovat podmínky stanovené vzdělávacím programem psychiatrie, a to: I. typu.
- 29) Pracoviště může být akreditováno v rámci akreditace vzdělávacího programu v oboru alergologie a klinická imunologie, anesteziologie a resuscitace, angiologie, audiologie a foniatrie, dětská neurologie, dětská otorinolaryngologie, diabetologie, endokrinologie, gastroenterologie, geriatrie, gerontopsychiatrie, hematologie a transfúzní lékařství, infekční lékařství, kardiologie, klinická biochemie, klinická farmakologie, klinická onkologie, návykové nemoci, nefrologie, neurochirurgie, neurologie, neuroradiologie, nukleární medicína, oftalmologie, otorinolaryngologie, ortopedie, paliativní medicína a léčba bolesti, pracovní lékařství, všeobecné praktické lékařství, psychiatrie, rehabilitační a fyzikální medicína, revmatologie, pneumologie a ftizeologie, urgentní medicína, vnitřní lékařství.
- 30) Pracoviště musí splňovat podmínky stanovené vzdělávacím programem neurologie, a to: I. typu.
- 31) Pracoviště může být akreditováno v rámci akreditace vzdělávacího programu v oboru dětská dermatovenerologie, dětská gynekologie, dětská gastroenterologie a hepatologie, dětská chirurgie, dětská kardiologie, dětská nefrologie, dětská neurologie, dětská onkologie a hematoonkologie, dětská otorinolaryngologie, dětská pneumologie, dětská radiologie, dětská revmatologie, dětská urologie, dětské lékařství, dorostové lékařství, hygiena dětí a dorostu, infekční lékařství, klinická biochemie, neonatologie,

- otorinolaryngologie, ortopedie, praktické lékařství pro děti a dorost, všeobecné praktické lékařství, tělovýchovné lékařství, urgentní medicína.
- 32) Pracoviště musí splňovat podmínky stanovené vzdělávacím programem dětské lékařství, a to: I. typu.
- 33) Pracoviště může být akreditováno v rámci akreditace vzdělávacího programu v oboru dětská gynekologie, gynekologie a porodnictví, klinická onkologie, všeobecné praktické lékařství, radiační onkologie, reprodukční medicína, sexuologie, urgentní medicína.
- 34) Pracoviště musí splňovat podmínky stanovené vzdělávacím programem gynekologie a porodnictví, a to: I. typu.
- 35) ...v jakémkoliv vzdělávacím programu.
- 36) ...absolvování se týká lékařů, kteří při výkonu povolání pacientům pouze indikují lékařské ozáření, tzn. nejsou radiačními pracovníky, resp. aplikujícími odborníky a nemají zvláštní odbornou způsobilost podle zákona [č. 18/1997 Sb.](#), „atomový zákon“, ve znění pozdějších předpisů.
- 37) Personální zabezpečení – lékař se specializovanou způsobilostí v oboru paliativní medicína a léčba bolesti, neurologie, geriatric, se zkušeností v hospicové péči a 5 let praxe v oboru.
- 38) Personální zabezpečení – lékař s nejvyšším dosaženým vzděláním v oboru hygiena a epidemiologie a zkušeností 5 let praxe v oboru.
- 39) Personální zabezpečení – lékař s nejvyšším dosaženým vzděláním v oboru psychiatrie nebo klinický psycholog se specializovanou způsobilostí a 5 let praxe a psychoterapeutickým výcvikem.
- 40) Pracoviště může být akreditováno v rámci akreditace vzdělávacího programu v oboru alergologie a klinická imunologie, angiologie, diabetologie, endokrinologie, gastroenterologie, geriatric, gerontopsychiatrie, hematologie a transfúzní lékařství, kardiologie, klinická biochemie, klinická farmakologie, klinická onkologie, nefrologie, neurologie, nukleární medicína, ortopedie, paliativní medicína a léčba bolesti, pracovní lékařství, všeobecné praktické lékařství, psychiatrie, rehabilitační a fyzikální medicína, revmatologie, tělovýchovné lékařství, pneumologie a ftizeologie, vnitřní lékařství.
- 41) Pracoviště musí splňovat podmínky stanovené vzdělávacím programem rehabilitační a fyzikální medicína , a to: I. typu.

7.2 Programy povinných vzdělávacích aktivit a personální a technické vybavení pro jejich realizaci

7.2.1 Program kurzu Lékařská první pomoc

Předmět	Minimální počet hodin
Náhlá zástava krevního oběhu, incidence, diagnóza, základní a rozšířená neodkladná resuscitace včetně defibrilace (Basic Life Support a Advanced Cardiac Life Support).	2
Bezvědomí nejasného původu, křeče, synkopa; náhlé cévní mozkové příhody diagnostické postupy, terapeutické okno, trombolýza systémová, intraarteriální.	2
Dušnost, hlavní příčiny: respirační etiologie - astma bronchiale, status astmaticus, inhalační trauma atd., kardiovaskulární etiologie - kardiální selhávání, astma cardiale, edém plic, embolie plicnice, zvláštní stavy: tonutí a utonutí, strangulace atd., diagnóza, dif., dg., terapeutické postupy, principy umělé plicní ventilace.	2
Bolesti na hrudi, akutní koronární syndrom, principy a indikace trombolýzy, PTCA (Percutaneous Transluminal Coronary Angioplasty), závažné dysrytmie a terapeutické přístupy.	2
Traumatologie - těžké úrazy, úraz hlavy, páteře, hrudníku, dutiny břišní, končetin, polytrauma, poranění el. proudem, termická poranění, hlavní zásady ATLS (Advanced Trauma Life Support).	2
Šok, diagnóza, klasifikace, příčiny, terapeutické přístupy.	1
Hromadný výskyt raněných, hlavní zásady BATLS (Battlefield Advanced Trauma Life Support).	1
Integrovaný záchranný systém a krizová logistika.	1
Zvláštnosti urgentních stavů u dětí.	2
Extramurální porod, péče o novorozence a matku, gynekologické akutní stavy.	1
Praktická výuka.	4
Ověření znalostí testem.	
Celkem	20

Personální a technické zabezpečení kurzu Lékařská první pomoc

Personální zabezpečení

Lékaři se specializovanou způsobilostí v oboru urgentní medicíny a praxí nejméně 5 let v oboru, případně se specializovanou způsobilostí ve vyučované problematice.

Garant kurzu má nejvyšší vzdělání v oboru a nejméně 10 let praxe výkonu povolání lékaře v oboru specializace.

Účastníci kurzu obdrží současně s pozvánkou do kurzu na CD učební texty Lékařská první pomoc k seznámení s tématy, což umožní ve stanovené době probrat tak rozsáhlou a náročnou problematiku.

Technické zabezpečení

- a) Učebna pro teoretickou výuku s příslušným vybavením.
- b) Učebna pro praktickou výuku s vybavením: manekýn (dospělý, dětský a novorozenec) umožňující praktický nácvik základní i rozšířené neodkladné resuscitace se simultánním záznamem sledovaných vitálních funkcí (zejména respiračních a oběhových) k objektivizaci účinnosti prováděné resuscitace a možností uložení sledovaných dat do PC a závěrečné vyhodnocení. Model musí umožnit nácvik:

zajištění průchodnosti dýchacích cest pomocí vzduchovodů, Combi-tubusu, laryngálního tubusu, laryngeální masky (včetně intubační) a různými technikami tracheální intubace,

umělé plicní ventilace z plic do plic ústy, přes masku, ručním dýchacím přístrojem /transportním ventilátorem,

nácvik intubace dětí / novorozenců a umělou plicní ventilaci,

zajištění průchodnosti dýchacích cest koniopuncí, minitracheotomií (krikotomií),

punkci pneumotoraxu,

zajištění vstupu do krevního řečiště - punkci a kanylaci periferní žíly, centrální žíly (subclavia, jugularis int.), v. femoralis a různé techniky intraosseálního přístupu,

diagnostiky simulovaných poruch rytmu na kardioskopu a volbu farmako- a elektroimpulzoterapie.

- c) Počítačová učebna pro závěrečné testování znalostí. Pro objektivní hodnocení je nezbytné pracovat alespoň s ověřeným kvazistandardizovaným testem.

7.2.2 Program kurzu Prevence škodlivého užívání návykových látek (NL) a léčba závislostí

Předmět	Minimální počet hodin
Škodlivé užívání NL a závislostí na NL v ČR.	1
Přehled NL zneužívaných v ČR a jejich vlastností.	1
Zdravotní aspekty škodlivého užívání NL a závislostí na NL.	1
Problematika škodlivého užívání NL a závislostí na NL ve specifických podmínkách jednotlivých medicínských oborů, možnosti prevence.	2
Přehled specifických léčebných modalit pro osoby škodlivě užívající NL a závislé.	1

Právní aspekty související se zneužíváním NL a závislostmi na NL.	1
Závěr kurzu, diskuse.	1
Celkem	8

Personální a technické zabezpečení kurzu Prevence škodlivého užívání návykových látek (NL) a léčba závislostí

Personální zabezpečení

Lektoři se specializovanou způsobilostí v oboru návykové nemoci a praxí nejméně 5 let v oboru, případně se specializovanou způsobilostí ve vyučované problematice.

Technické zabezpečení

Učebna pro teoretickou výuku s příslušným vybavením.

7.2.3 Program kurzu Radiační ochrana

Předmět	Minimální počet hodin
a) Účinky ionizujícího záření na živé systémy, charakter deterministických a stochastických účinků. Veličiny a jednotky používané pro potřeby radiační ochrany.	1
b) Systém radiační ochrany, aplikace základních principů radiační ochrany do soudobé koncepce a legislativy EU a ČR.	1
c) Radiační zátěž obyvatel z různých zdrojů ionizujícího záření. Specifický charakter lékařského ozáření, velikosti dávek pacientů pro typické radiologické postupy.	1
d) Úloha lékařů indikujících vyšetření nebo léčbu s využitím zdrojů ionizujícího záření – význam indikačních kriterií (Věstník MZ ČR č.11/03).	1
e) Zásady pro uplatňování požadavků radiační ochrany pacientů při provádění a řízení zdravotnických výkonů s použitím zdrojů ionizujícího záření – optimalizace radiační ochrany při lékařském ozáření (diagnostické referenční úrovně, princip ALARA „As Low As Reasonably Achievable“).	1
f) Praktické metody ochrany radiačních a ostatních pracovníků, ostatních pacientů a obyvatel při využívání zdrojů ionizujícího záření ve zdravotnickém zařízení (kontrolované a sledované pásmo, systém monitorování, vedení dokumentace, program zabezpečování jakosti).	1
g) Odpovědnost za zajištění požadavků radiační ochrany při využívání zdrojů ionizujícího záření v lékařství : úloha indikujícího lékaře, aplikujícího odborníka, radiologického fyzika. Význam soustavného dohledu dohlížející osobou a osobou s přímou odpovědností.	1

h) Pracovně-lékařská péče o radiační pracovníky. Lékařská pomoc lidem ozářeným v důsledku radiační nehody.	1
Celkem	8

Personální a technické zabezpečení kurzu Radiační ochrana

Personální zabezpečení

Lektoři se specializovanou způsobilostí v oboru radiologie a zobrazovací metody, radiologický fyzik, případně se specializovanou způsobilostí v radiační ochraně (Státní ústav radiační ochrany (dále jen „SÚRO“), Státní úřad pro jadernou bezpečnost (dále jen „SÚJB“)) pro předměty v bodech a), b), c), e), f) a g).

Lektoři se specializovanou způsobilostí v oboru radiologie a zobrazovací metody, neuroradiologie a dětská radiologie pro předměty v bodě d).

Lektoři se specializovanou způsobilostí v oboru pracovní lékařství, radiologie a zobrazovací metody, případně se specializovanou způsobilostí v radiační ochraně (SÚRO, SÚJB) pro předměty v bodě h).

Technické zabezpečení

Učebna pro teoretickou výuku s příslušným vybavením; poskytnutí výukových materiálů.

7.2.4 Program semináře Základy zdravotnické legislativy

Předmět	Minimální počet hodin
Organizace a řízení zdravotnictví, financování zdravotní péče.	1
Systém právních předpisů ve zdravotnictví.	4
System všeobecného zdravotního pojištění. Vztah lékař (zdravotnické zařízení) a pojišťovny.	
Druhy, formy a právní postavení zdravotnických zařízení.	
Postavení a kompetence komor.	
Základní práva a povinnosti pacientů.	
Povinnosti zdravotnických pracovníků, zejména postup lege artis, informovaný souhlas a poučení, mlčenlivost.	
Právní odpovědnost ve zdravotnictví.	1
Nemocenské a důchodové pojištění.	

Celkem	6
---------------	----------

Personální a technické zabezpečení kurzu Základy zdravotnické legislativy

Personální zabezpečení

Lektoři se znalostí zdravotnického práva a veřejného zdravotnictví, zejména osoby s právnickým vzděláním a profesní zkušeností v oblasti zdravotnického práva v délce alespoň 5 let.

Součástí lektorského týmu mohou být i další osoby, zejména absolventi oboru specializačního vzdělávání Veřejné zdravotnictví, popřípadě obdobných oborů vysokých škol nebo celoživotního vzdělávání.

Technické zabezpečení

Učebna pro teoretickou výuku s příslušným vybavením; poskytnutí studijních textů Základy zdravotnické legislativy, IPVZ, Praha, leden 2008, event. jiné.

7.2.5 Program kurzu Paliativní péče

Předmět	Minimální počet hodin
Co je paliativní medicína. Základní pojmy a východiska, interdisciplinární pohled na nemocného, organizace a poskytování paliativní péče, péče o pacienty v pokročilých fázích onemocnění.	1
Léčba onkologické bolesti. Charakteristika onkologické bolesti, nefarmakologická a farmakologická intervence.	1
Praktická farmakologie v paliativní medicíně. Nejčastěji užívaná léčiva, způsob podání, vhodné kombinace.	1
Thanatologie z pohledu psychiatra.	2
Hospice. Struktura, charakteristika, rozsah péče.	2
Léčba neonkologické bolesti.	2
Etické aspekty umírání, charta umírajících.	2
Celkem	11

Personální a technické zabezpečení kurzu Paliativní péče

Personální zabezpečení

Lékaři se specializovanou způsobilostí v oboru paliativní medicína a léčba bolesti, neurologie, geriatric, se zkušeností v hospicové péči a 5 let praxe v oboru.

Garant kurzu má nejvyšší vzdělání v oboru a nejméně 10 let praxe výkonu povolání lékaře v oboru specializace.

Technické zabezpečení

Učebna pro teoretickou výuku s příslušným vybavením.

7.2.6 Program kurzu Hygiena a epidemiologie

Předmět	Minimální počet hodin
Základy hygieny a epidemiologie pro praktické lékaře pro dospělé.	11
Celkem	11

Personální a technické zabezpečení kurzu Hygiena a epidemiologie

Personální zabezpečení

Lékaři se specializovanou způsobilostí v oboru hygiena a epidemiologie, mikrobiologie, virologie a infekční lékařství s praxí nejméně 5 let v oboru, případně se specializovanou způsobilostí ve vyučované problematice.

Garant kurzu má nejvyšší vzdělání v oboru a nejméně 10 let praxe výkonu povolání lékaře v oboru specializace.

Technické zabezpečení

- a) Učebna pro teoretickou výuku s příslušným vybavením.

7.2.7 Program kurzu Psychoterapie

Předmět	Minimální počet hodin
Přehled psychoterapie I.	2
Psychoterapie v praxi praktického lékaře.	2
Balintovská skupina.	6
Komunikační dovednosti.	2
Psychologické aspekty stížností pacientů.	2
Asertivní trénink.	2
Relaxační techniky.	2

Celkem	18
--------	----

Personální a technické zabezpečení kurzu Psychoterapie

Personální zabezpečení

Lékař s nejvyšším dosaženým vzděláním v oboru psychiatrie nebo klinický psycholog se specializovanou způsobilostí a 5 let praxe a psychoterapeutickým výcvikem.

Garant kurzu má nejvyšší vzdělání v oboru a nejméně 10 let praxe výkonu povolání lékaře v oboru specializace.

Technické zabezpečení

- a) Učebna pro teoretickou výuku s příslušným vybavením.

7.2.8 Další vzdělávací aktivity

Kurzy Vybrané kapitoly z všeobecného praktického lékařství se zaměřují na prezentaci nejfrekventovanějších diagnostických skupin. První část je zaměřena zejména na interní onemocnění, a to zvláště na problematiku hypertenze, aterosklerózy, kardiologie a onemocnění oběhového systému. Druhá část je zaměřena více na onemocnění pohybového aparátu, neurologickou a ortopedickou, třetí část na problematiku psychiatrických onemocnění, zvláště deprese. Doplněním je problematika častých nosologických jednotek z malých oborů.

Kurz Základní přístupy k akutnímu pacientovi v terénu je rozšířením kurzu Lékařská první pomoc, aplikováno na problematiku ordinace praktického lékaře.

Kurzy Diferenciální diagnostika jsou zaměřeny na vyšetřování pacienta s nespecifickou symptomatologií, postup od symptomu k diagnóze. Je doprovázen množstvím kasuistik. Základní prezentace jsou doplněny koreferátem jiného praktického lékaře k dané problematice.

Kurz EKG rozvíjí dovednosti v EKG diagnostice a je doplněn množstvím charakteristických i raritních EKG křivek.